
vičny'ski vladi čim več težav, vendar je večina mnenj, da je treba vzroke za napetost ob siamskih mejah iskati bolj na japonski nego na britanski strani. vsaj glede pobude. Toda zelo krepko se oglašja tudi tretji poskus tolmačenja, po katerem naj bi bili Siamci sami odgovorni za svojo politiko, da so se torej sami dokopali do ne morda skromne želje, da bi izkoristili zadrego Francije in ji v ključlivi sedanji situaciji izpolnili čim več, po vzorcu drugih modernih mednarodnopolitičnih pridobitnikov. Katera od teh razlag je bliže resnici, bo nemara še zelo dolgo težko presoditi. Toda vedno bolj pogosto prihajajo

Ako ostanejo Siamci nasproti vojnim silam francoske Indokine sami, je težko, da bi se jim mogli obetati uspeh. Takaj ako vzamemo samo številčno razmerje, imamo opravka z okroglo 15 milijonov Siamcev napram 24 milijonom prebivalcev v Indokini. V primeru, da Siamci zares začno pravo vojno, se bodo mogli Francozi že s svojimi tamkajšnjimi oboroženimi silami postaviti z nogami v bran. Računi, da bi se vmešalala Japonska, se zdijo danes manj utemeljeni nego šed pred nedavnim. Pravkar je japonski zunanji minister Maucuo naglasil, da Japonska ne goji ni-

Madžarski novinarji, ki so prispeli v spremstvu grofa Csakyja v Beograd, so gostje jugoslovinskega združenja. Predsednik Andra Milosavljević je priredil da, kjer se svačeno kosilo ter je pri tej priliki izročil madžarskim novinarjem spominskih trakov v nacionalnih barvah, ki ji je bil pred 36 leti ob priliki kronanja kralja Petra I. namenjen madžarskim novinarjem, ki so prisostvovali kronanju, razni dogodki, svetovna vojna in poznejša odvajanja pa so preprečili izročitev tega traku, ki je šele danes dobil svoj pravi namen. Predsednik madžarske novinarske zbornice se je v daljšem govoru zahvalil za to pozornost in poudaril dolžnost tiska in novinarjev, da podpirajo politiko obeh vlad, ki stremita za tem, da ustvarita to, kar je bilo v zgodovini že tlikokrat zabeleženo, namreč trajno prijateljstvo med dvema viteškima narodoma.

Beograd, 11. dec. j. (DNB). V vodilnih političnih krogih jugoslovanske prestolnice zatrjujejo, da je treba v kratkem pri-

Ako je omenjeni del svetovne politične javnosti s svojim tolmačenjem na pravi poti, se zdi da bodo ostali incidenti na siamskih mejah samo — incidenti. Potrditev te ali drugih domnev nam bodo prinesli že bližnji dnevi ali tedni. Že sedaj pa lahko tudi v tem primeru ugotovimo veliko povezanost vseh mednarodnih dogodkov, naj se odigravajo na še tako velike razdalje in na povsem ločenih prostorih. Zato je gotovo, da bo tudi razvoj na tem oddaljenem področju v marsičem odvisen od splošnega razmerja sil na drugih kontinentih.

Obisk grofa Csakyja zbuja splošno veselje v madžarski javnosti. Po 20 letih prihaja odgovorni voditelj madžarske zunanje politike danes prvič na uraden obisk v Beograd. Toda v teh 20 letih se ni madžarski narod nikoli opredeloval svojim simpatijam do Jugoslavije in je zmerom ohranil živ spomin na skupnost med obema narodoma v zadnjem tisočletju, ki jo je ustvarila usoda. Madžarski kr. namestnik je bil prvi, ki je v svojem govoru v Mohaču leta 1926, ki je od takrat dobil zgodovinski pomen, podčrta naloge, ki jih nalaga ta vzajemna usoda, in ki je naglašala zgodovinske naloge v smeri medsebojnega razumevanja in sodelovanja. Ta govor dobiva svoj zgodovinski pomen posebnostno danes, ko prihaja madžarski zunanji minister v Jugoslavijo, da podčrta prijateljsko in iskreno željo za mir in prijateljsko sodelovanje, željo, ki sta jo polna oba naroda. Razumljivo je, da spremljajo to Csakyjevo potovanje z velikim zanimanjem ne samo na Madžarskem in v Ju-

V noči na 11. december je nekaj sovražnih letal bombardiralo kraje v zasedenih deželah in južnozpadni Nemčiji z eksplozivnimi in zažigalnimi bombami. V nekem južnozpadnem nemškem mestu je bilo

Rokopisi se ne vračajo

«Pesti Hrlane nato vnovič poudarja da med Madžarsko in Jugoslavijo ni problema, ki jih ne bi bilo moči urediti in določiti gospodarske in kulturne zveze med obojema narodoma na zdravih osnovah. To pravi, da je utemeljeno unenje, da sodbodo med Budimpešto in Beogradom v kratkem razvile nove zveze, ki bodo imele kakor se more pri-kovati, veliko privlačnost tudi za druge države jugovzhodne Evrope.

**Postani in ostani član
Vodnikove družbe!**

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Naši kraji in ljudje

Slabe zveze Jesenic z Ljubljano Obnoviti je treba dva vlaka in v bodoče posvečati čim več pozornosti važni gorenjski progi

Jesenice, 11. decembra. Nedavno je bil med Ljubljano in Jesenicami ukinjen večerni brzi vlak, ki je prihajal na Jesenice ob 22.13 in osebni vlak, ki je odhajal iz Ljubljane nekoliko pred polnočjo in privozil na Jesenice ob 1.31 zjutraj. Z ukinitvijo teh dveh vlakov je nastala velika vrzel na najbolj prometni železniški progi. Ljubljana je odrezana od Gorenjskega za celih 12 ur, kar povzroča posebno težjo, ki je do skrajnosti omejen avtomobilski promet, zasebnikom in splošnosti veliko škodo.

Potniki, ki prihajajo iz središča države v Ljubljano, nimajo z Gorenjsko nobene prave zveze in morajo prenočiti v Ljubljani, kar je združeno z veliko zamudo časa in s stroški. Večina gorenjskih gospodarstvenikov se je v veliki meri posluževala večernih brzih vlakov. Ljubljana ima močno gospodarsko zaledje na Gorenjskem in to zaledje močno trpi zaradi ukinitve teh vlakov. Na Gorenjskem je nešteto državnih in zasebnih nameštencev, katerim poklic onemogoča, da bi v dnevnih urah potovali po opravkih v Ljubljano, pač pa z zadnjimi popoldanskimi vlaki, od koder so se vračali z brzin ali s poslednjim osebnim vlakom iz Ljubljane. Marsikateri namestencev bi se moral udeležiti važnih sej, zborovanj in posvetov v Ljubljani in marsikdo bi rad posetil gledališče ali kako drugo pomembno prireditve v Ljubljani, pa se zdaj zaradi ukinitve teh vlakov ne more, ker je bivanje preko noči v Ljubljani za srednje sloje predrago.

Zasedba ukinjenih vlakov je bila vedno zadovoljiva. Vožnja proti Gorenjski je bila točna, ker je železniška proga z jeseniške strani navzdol vedno prosta. Vožnja v večernih urah je bila vedno prijetna, ker ni bilo skoraj nikoli nobenih daljših postankov v Medvodah, Škofji Loki in v Kranju, kar je skoraj običaj pri vlakih, ki vozijo iz Ljubljane ob 15.40 in ob 19.15.

Drugo enako važno poglavje pa je po-časna vožnja na Gorenjsko. Proga je obtežena, da se skoraj nič več ne da stisniti iz nje. Vsi napori ravnanstva in vsega zaposlenega osebja bodo vse dotlej zaman, dokler ne bo proga temeljito popravljena.

Gorenjska železniška proga je važna zveza naše države z Nemčijo in Italijo, ki imata močno razpredeno železniško in cestno omrežje. Je važna gospodarska žila, ki veže močna industrijska središča in najlepša planinska letovišča z gospodarskimi in kulturnimi središči države. Zato je nešteti potnikom nerazumljivo, da je tako važna proga ostala skoraj taka, kakršna je bila pred 70 leti.

Vožnja iz Ljubljane na Jesenice traja dobri dve uri. Povprečna brzina osebnega vlaka znaša komaj 30 km na uro. Zamude vlakov na tej progi so že tako običajne,

da vlaki le z izjemami prihajajo na cilj točno ob določenem času. Hitrost vožnje močno ovirajo vmesne postaje, katerih se običajno poslužuje le nekaj ljudi. Vlaki se od Ljubljane do Kranja ustavljajo skoraj pri vsakem zelniku. Osební vlaki morajo še prej, preden razvijejo najvišjo dopustno brzino, že začeti ustavljati. Zadnji čas se spet precej govori o šestmilijardnem investicijskem posojilu. Dobro bi bilo, ko bi se naši gospodarstveniki in politični krogi bolj zanimali za to zelo važno vprašanje, da bo del tega posojila, za katerega bomo prispevali vsi, porabljen tudi za zboljšanje naših cest in železnic.

Nekaj pripomb tjujsko-prometni konferenci na Bledu

Gorenjci, posebno prebivalci radovljiškega sreza, ki vedo ceniti pomen tjujskega prometa za svoj okraj, so zelo pozorno čitali objavo o sestanku tjujsko-prometnih činiteljev na Bledu. K poročilu Tjujsko-prometne zveze so se čule nekatere pripombe. Tako je bilo čuti iz trgovskih krogov med drugim: »Zakaj k tako važnim posvetovanjem niso pritegnjeni tudi zastopniki trgovstva, ki imajo gotovo velik interes in svoje težnje v pogledu turizma. Precejšnjo nejevoljo je povzročilo poročilo glede na vlake in zveze z Ljubljano. V istem času, ko se Gorenjci pritožujejo zaradi izredno neugodnih zvez vseh krajev, ležečih nad Kranjem, z Ljubljano, pa zastopniki tjujskega prometa s tem, da v resoluciji prosijo železniško ravnanstvo, naj šele poleti spet vpelje ukinitve vlakov, ne kako priznajo, da ukinjeni vlaki izven poletne sezone niso potrebni.

Dasiprav se Gorenjci zavedajo važnosti turizma, sodijo vendarle, da vlaki niso samo za turiste, ki se itak v veliki meri vozijo z avtomobili, marveč da so v prvi vrsti za dvig našega splošnega gospodarstva in kulture. Gospodje, ki se bavijo s tjujskim prometom, gotovo potrebujejo, ko imajo več opravkov med sezono, dobro zvezo z Ljubljano. Ostalim Gorenjem pa je ugodna zveza vse leto nujno potrebna. Pa tudi za druge točke, ki so bile splošne na sestanku, se zanima naše ljudstvo. Kakor smo čitali, je bilo zaleženega zelo veliko, zdaj je samo še vprašanje, koliko od tega bo izpolnjeno. Posamezne točke bo treba pač še v javnosti podrobneje obravnavati, da bo ljudstvo o delu za napredek tjujskega prometa čim bolj poučeno. S samimi resolucijami se ni vse doseglo. Med obravnavami točkami je bila n. pr. omenjena tudi cestna zveza Kranja in Bohinja preko Jelovice. Gorenjci se radovedni vprašujejo, kako in kod naj bi držala taka cesta.

Nove plasti premoga v Zagorju so odkrili delavci pri kanalizacijskih delih in rudarji pod Malovrhom

Zagorje, 11. decembra. Pretokli Barbarin teden je bil za Zagorjane kar veselo zaključen. Razširila se je vest o najdbi novih prenosovnih plasti. Kakor smo poročali, nadaljuje zagorska občina kanalizacijo na banovinski cesti. Pri kopanju jarkov za p-laganje cementnih ceví, so delavci ob Mihelčičevem travniku našli na prav lepe premogovne plasti, ki držijo proti zagorski cesti. Ta naldba sicer ni čudna, saj se je že davno trdilo, da je pač vsa bližnja okolica Zagorja obdana s premogom. Preizkušnim rudarjem pa je posebno zanimivo to, da se je našla prenosovna plast meter globoko pod pečeno zemljo, med tem ko jo drugače najdemo šele pod črno talovino. Vprašanje je, ali se bodo stavbne parcele kaj pocenile, ker bo v vsakem primeru nove zidave hiš morala biti rolpisana obvezna izjava lastnika, da za morebitno škodo na poslovnih in posestvih ni odgovorna Trboveljska premogokopna družba, ki bo pač v dozdni bodočnosti tudi tod nadaljevala izkoriščanje podzemeljskega bogastva.

Rudarji so pa tudi z velikim veseljem slednjim prispeli po 680 m dolgem rovu, ki so ga izkopali v Podstrani do prenosovnih plasti, ležečih pod hribom Malovrhom in njegovi neposredni bližini. Bolj

in bolj se utrjuje staro prepričanje, da bo Zagorje imelo za več stoletij dovolj premoga in s tem tudi zaslužka.

Rudarsko zborovanje

Pretokli ponedeljek je bilo v zagorskem kinu »Triglavu« rudarsko zborovanje. Ki ga je sklicala podružnica ZRJ. Bilo je dobro obiskano, poročal pa je tajnik Jurij Arh o posvetovanjih, ki so bila 27. novembra v Ljubljani v zvezi ustanovitve posebnega sklada za odporno starim in novim upokojencem v pogledu zvišanja pokojnin. Iz njegovih govorov je sledilo, da se je med zastopniki kr. banske uprave, Zveze industrijev, glavne bratovske skladnice in delavstva dosegel sporazum, po katerem naj bi se sklad uveljavil že s 1. januarjem 1941 in to z veljavnostjo enega leta. Sredstva za sklad naj bi prispevala vsak po eno tretjino: banovina, industrija in delavstvo. Sklad naj bi veljal samo za nove upokojence. Za stare upokojence pa je bil dosegel sporazum, da prispeva Glavna bratovska skladnica en milijon dinarjev, ostalo po kr. banski upravi iz bednostnega sklada. Na podlagi teh sklepov so bile določene nove najnižje pokojnine. Najnižji iznos bo 300 din za upokojenca, doklade pa za ženo 150 din in za otroke do 16. leta po 50 din mesečno.

sečno. Z morebitnimi presežki se povišajo pokojnine tudi ostalim upokojencem. Tajnik Arh je tudi poročal o potrebi povišanja zavarovanja kategorijske meze ter zavarovanja režijske meze pri bolnišnem zavarovanju zaradi potrebnega povišanja hranarine. Prisotni so sicer z zanimanjem sledili poročilu, vendar je bilo opaziti, da delavstvo ni voljno nositi samo te šrtva, če se ne bosta odzvala tudi banska uprava in Zveza industrijev. Razpravljali so še o nekaterih domačih zadevah, nakar je bilo zborovanje v redu zaključeno.

Ob upokojitvi inspektorja Franca Adamiča

Ljubljana, 11. decembra

Na lastno prošnjo je bil upokojen po 35 službenih letih šef davčne uprave v Laskem g. Franc Adamič. Z njim izgubimo ugodnega, pravičnega šefa, ki si je v teku šestletnega službovanja v kraju pridobil veliko število dobrih prijateljev tudi v lovski bratovščini, v ostalem pa je našel vedno dovolj časa za delo pri Sokolu, čigar starosta je izza zadnjega občnega zbora.

Izhaja iz znane družine nadučitelja Avgusta Adamiča, je brat pokojnega skladatelja Emila in Ivana Adamiča, ki je padel kot nedolžna žrtev septembra 1908. Po službah je 20 let star nastopil mesto na davčni upravi v Ljubljani. Odtod je odšel za davčnega asistenta v Trebnje, kmalu pa je

bil radi svojih sposobnosti imenovan za kontrolorja v Žužemboju, kjer pa ga je prehitela svetovna vojna. Vpoklican je bil prvi dan vojne in je odšel v Galicijo, kjer sta se z bratom Emilom videla pred Pjemislom, preden je bil Emil ujet. Med vojno je bil potem še na italijanski fronti, po razsulu Avstrije pa je bil takoj imenovan kot davčni oficijl v Kamnik. Toda kmalu ga je klicala dolžnost na Koroško, v Železno Kapljo, kjer je prebil najburnejšo dobo svojega življenja.

Posebno velja to za Jezerski vrh. Doživel pa je vendar, da je po evakuaciji iz Železne Kaplje, kjer je izgubil vse imetje, rešil zgolj državno blagajno in zadnji odšel iz kraja, 28. maja 1919. Vkorakal na čelu jugoslovanske vojske v tuisto Železno Kapljo in spet prevzel poste. Pozneje je bil na lastno prošnjo premeščen v Škofjo Loko, kjer je služboval kot šef davčne uprave polnih 14 let. Tudi tam je bil vedno neumorno delaven ter so ga prebivalci ohranili v najboljšem spominu. Leta 1934. pa je bil prestavljen v Lasko kot šef davčne uprave ter je hkratu napredoval za davčnega inspektorja. Zgledno vreden do samega sebe in drugih, skrben in ljubezniv šef svojemu uradništvu ter svetovalec je ustvaril lepo vzajemnost med uradom in občinstvom, za kar je bilo marsikaj potrebnega mnogo razumevanja, požrtvovanja in taktika. V zasebnem življenju je znal lovec, ribič, ljubitelj narave. Mnogo časa je posvetil znankam ter zbiranju metuljev in hroščev, marsiktero zbirko je poklonil šolam. Iz glasbeno nadarjene družine, je bodisi kot pevoval ali pevec z veseljem žrtvoval številne ure pevski umetnosti.

Kot naročnik našega lista od njegovega početka, kot napreden mož, ki ni nikdar zatajil svojega naprednega prepričanja, naj nam ostane ohranjen še dolgo vrsto zadovoljnih let!

Postani in ostani član Vodnikovih družbe!

Bosne, Neretve in Vrbasa. Stradali smo mi vsi v zadnjih letih svetovne vojne. Tako kot pa je stradala v doraščanju umirajoča bosanska jugoslovanska omladina, ni stradal nihče. Hranila se je pri najtežjem robijaškem delu z vrhovi zelenih vrbovih vejic z žaganjem, smolo, z lojem od sveč, s svinjskimi ponomami in gnilim korenjem.

Kljub vsemu pa ni klenila. Ko so ji čitali dekret o pomilostitvi, so preživeli molče sprejeli poziv, naj kličijo cesarju Karlu v zahvalo za njegovo milost. Iz njihovih grl pa se je izvil so ntni klic: »Zivela svoboda«. Polna nežnosti so zadržala poglavja, ki govore o svidenju z domaćimi in materjo. Ki svojega sina po treh letih robovanja v avstrijskih taborih ni več spoznala. Jedva na so se bolna pluća privadila svobodnemu zraku. Že so ti mladi fantje pričeli z novo akcijo pripravljanja naroda za končni obračun s črnožolto monarhijo. Poslednje strani govore o veselju in radosti mučeniškega naroda od Driini, ko so Beli orli zmagovito pregazili cesarsko vojsko in v vzhajajočimi zastavami prinesli svobodo Bosni in vsem ostalim delom naše Jugoslavije.

Dangičev knjižni moremo samo priočrtiti vsem našim sokolom in nacionalnim knjižnicam, kakor tudi vsem jugoslovanskim rodoljubom. Iz nje bodo žrli novo vero v moralne sile naše nacije. Nabaviti pa bi jo morale tudi naše šolske knjižnice, predvsem po srednjih šolah. Čitanje enega samega poglavja iz »Gladu in temnice« mnogo več zaleže za pobujanje komunizma in za jačanje patriotskega duha med našo omladino, kakor pa še tako lepo zamisljene okrožnice prosvetnih oddelkov.

D. V.

Srebrne lisice in lovske pravice

Nihče nima pravice odstrela, če je lisica pobegnila iz skrbno vzdrževanega vzrejališča

O ubeglih srebrnih lisicah je objavilo »Jutro« v torek 26. p. m. članek. h kateremu smo od poklicane strani prejeli naslednje pojasnilo, ki ga rade volje objavljamo.

Ni res, da skoraj vsako leto pobegne iz lisičje farne pri bleiskem mostu med Bledom in Lescami kakšna srebrna lisica, temveč je minilo od zadnjega pobega do letos pet let. Pred petimi leti je pobegnila iz farne ena lisica, toda pregrizla je žično mrežo pri farmi da se je sama mogla vrniti v farmo, kjer je stalno dobivala hrano. Znano je da si v farmi vzgojene lisice ne znao v prosti naravi same iskati hrane in zato same silijo nazaj k svoemu krmišču.

Druga netočnost v omenjenem članku je v trditvi, da farma razpisuje nagrade za odstrel pobeglih lisic. Letos je v resnici spet pobegnila iz omenjene farne lisica, ki je zašla v bližino vasi Gorje. Osebe farne je lisico hotelo ujeti živo v nastavljeni zaboji in se to le zaradi nastale noči ni posrečilo. Čeprav se je osebe lahko približalo krotki lisici na nekaj metrov. Drugi dan je neki »lovec« to lisico ustrelil ter si jo nepostavno prilačil in zato naj bi mu farma izkazala hvalečnost ter mu za »lovski« strel izplačala nagrado

1500 din! Lisičji kožuh ustreljene lisice je bil skoro brez vrednosti, ker se je to zgodilo v zgodnji jeseni, ko je zimska dlaka lisiči komaj začela rasti.

Iz farne pobegla lisica ostane po zakonu farmarjeva last in ima on pravico lisičo spet vloviti čeprav na tujem zemljišču. Lovci nima pravice prilačiti si tako tujo lisico. Kak lovec je to, ki strelija v zgodnji jeseni v svojem revirju srebrno lisico. Čeprav mu je znano, da v svojem revirju srebrnih lisic nima in da je v bližini farne, kjer se z velikanskimi stroški gojijo srebrne lisice? Farmar, ki mora plačevati visoke davke, naj še razpisuje nagrado za odstrel drage živali, ki mu je slučajno pobegnila in je vključ temu po zakonu ostala njegova last! Nasprotno bo lovec moral plačati farmarju neke 1500 din, temveč vso škodo, ki mu jo je z neopravičenim odstrelom srebrne lisice napravil, če ga bo farmar tiral pred sodišče.

To pojasnilo je potrebno, da ne bi pisec omenjenega članka zapeljal lovcev k nepremišljenemu odstrelu srebrne ali plave lisice, če bi morda spet katera pobegnila iz farne in da ne bi lovci živeli v zmoti, da se za tak nelovski strel plačuje še nagrada.

Ali se nam bliža »kalifornijska hripa«?

Zdravniki ponekod že težko opravljajo svoje delo

Pred dnevi so prihajala iz Kalifornije poročila, o velikem in zgodnem navalu hripe. Ker se je skoro ob istem času tudi pri nas pojavila ta neprijetna bolezen in ker ima vse podobne znake obolenja, jo imenujemo kar »kalifornijska hripa«. Posebno v Beogradu in južnih krajih države se je zadnje dni hripa tako razširila, da so prenapolnjene vse javne ambulante in bolnišnice, pa tudi skoro v vsaki hiši, celo v rodbini imajo bolnika. Pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Beogradu se je število obolelih povzpelo od 50 na 150 do 180 dnevno. To seveda zahteva od zdravnikov velikanskega napora. Zlasti pri sedanjem pomanjkanju bencina je zdravnikom skoro onemogočeno, da bi obiskali in pregledali vsakega bolnika, ki je potreben zdravniške pomoči. Vrh tega pa imamo povsod kopico hipohondrov, ki mislijo, da je že vsak kašelj ali nahod začetek hripe.

Karakteristični znaki letošnje tako imenovane »kalifornijske hripe« so visoka vročina 39 do 40 stopinj, ki traja 2 do 3

dni kljub raznim pomirjevalnim sredstvom. Bolnik se počuti splošno slabo, kakor bi bil pretepen. Ima močan glavobol, kašlja in kiha. Pri komplikacijah se vnamejo tudi pljuča, često pa tudi nosna in čelna votlina. Pri tej tako imenovani »kalifornijski hripki« so bili tudi že smrtni primeri, češar pri hripah zadnjih let nismo mogli zabeležiti.

Zaščitna sredstva proti tej bolezni so poleg drugih tale: izpiranje grla in nosu, s triodstotno raztopino hidrogena, z raztopino hiperola, hipermangana in drugimi desinfekcijskimi sredstvi; umivanje rok; nepotrebno druženje z bolnimi osebami. Tudi bolniki lahko prispevajo svoje k temu, da se bolezen ne bo širila, in sicer naj pri kašljanju in kihanju drže na ustih in nosu robec; kjer se zbira več ljudi, kakor v kinematografih, gledališčih, kavarnah, avtobusih in tramvajih, naj ne zahajajo. Tako bomo vsak po svoji moči in v svoj prid morda le pregnali tujo vsiljivko — »kalifornijsko hripko«.

Ljubljana je čez noč postala resnično bela

Tokrat je sneg padel na trdno podlago in bo obležal

Ljubljana se je kar čez noč izpremenila v zimsko mesto, kajti davi se je na lepem prebujila v snežni odeji in ji daje njena zimska podoba novo, po svojo vedro, idilno slikovitost.

Preživeli smo nekaj sončnih in nekaj precej mrzlih dni, ki jih je proti koncu večkrat poštno prekrila megla — stara obiskovalka Ljubljane. Nemara si nihče ni mislil, da nas bo tako kmalu presenetil sneg. Davi okrog šestih je pričel počasi n-lavetati, potem pa se je vsulo v gostem meteu in ob sedmih ga je bilo že čez 5 cm. na prostem zunaj mesta pa kar že blizu 10. Ko je proti osmi mladina hitela v šole, je morala kar gaziti sneg in tudi tramvajski promet je zaradi zasnežitve malce zastajal, dokler niso nastopili stari tramvajski vozovi s plugi, ki so hitro pomeli in očistili progo. Kdo bi si mislil, da bodo škropilni avtomobili mestne občine čez zimo šli na odpotek, pa jih bodo zaposlili s pridom tudi čez zimo. Nadelj so jim plugje in danes so že pridno orali po zasneženih ulicah, kjer ni tramvajске proge.

Z nastopajočim snegom so zrasle nove skrbi, s katerimi se bodo zdaj belili glave

vsí tisti, katerim niso tla z rožicami posuta. Kaj bo s kurivom in tisoč rečmi za življenje dneva, ki postajajo v razmerah že dosti bolj pereče. Mladina in obsevaltelji zimskega sporta bodo pa po dolgem letnem odmoru spet prišli na svoj račun. Spet bomo srečavali po ulicah, zlasti še ob nedeljah, neskončne procesije smučarjev v dresih z neizogibnimi smučarskimi palicami in »dilemami«, ki so jih danes gotovo še skoraj vsi izrekli s podstrešij in iz shramb ter jim namazali gladko spodnjo ploskev. Smučanje postaja iz leta v leto bolj razširjen, tako rekoč vsenaroden sport.

Danes si lahko privrkat letos slišal na ulicah cingljanje krugljičkov na saneh, kajti podeželski vozniški so morali čez noč opustiti vozove in jih zamenjati s sanmi. Sneg je padel na suha tla in ga je težko zgneti s kolesi. Treba bo čimprej pričeti s sistematskim odmetavanjem snega po ulicah in cestah. Ljubljana bo spet sprejemala v svojo strugo mogočnega sklada snega, ki ga bodo delavci nazvali od vseh strani. Tako bo sneg marsikomu prinesel v zanj sicer trdem in neprijetnem zimskem času skromen zaslužek.

Kulturni pregled

Narodni heroizem mladine

»Glad i tamnica« je naslov knjige, ki jo je spisal bosanski srbski pisatelj Jezdimir Dangić. Knjiga šteje 361 strani in stane broširana 40 din. vezana pa 50 din. Je to v srce segajoča epopeja nemanih junakov, ki so preležali dolgo in strašno leta v vseh mogočih avstrijskih taborih, ker so hrepeli po svobodi in verovali v končno zmago jugoslovanske misli. Ko čita človek dane zgodbe jetničevanja iz šolskih klopi iztrgane mlade bosanske omladine, črpa novo vero v nezlojmljivo moč naše mučeniške nacije. Knjiga »Glad i tamnica« je spisana brez patosa in računa na čustva čitatelja. Je to zgodba enega izmed nešteti srbskih bosenskih omladincev, katerih rodbine so bile raztrgane po vseh mogočih avstrijskih ječah in internacijskih taboriščih. Jezdimir Dangić je storil zaslužno delo, ko je opisal mučeništvo in umiranje cveta bosanske mladine v avstrijskih taborih, kjer je gnila pod avstrijskimi trinogi, kakor jesenske rože pod mrzlo slano.

Poglavja kot »Na črni klopi« zaslužijo, da jih prevedemo na slovensščino. Slovenska javnost žal vse premalo pozna čudoviti patriotizem bosanske omladine iz katere so izšli sarajevski atentatorji. Ovis razprave proti 37 omladincem je vprav klasičen Brez vsake ne-potrebne navlake slika pisatelja razpoloženje nad leto dni zaprtih omladincev med glavno razpravo, ko so prihajale prve vesti o katastrofalni ofenzivi združenih avstrijskih, nemških

in bolgarskih vojsk na izmučeno kraljevino Srbijo in njeno junaško vojsko. V času, ko se je rušilo vse okoli nje, ta omladina ni klonila. Kljubovala je vsem cesarskim sodnikom in črnožoltim lakajem. Proces je bil končan na dan zloma Srbije in Črne gore. Padale so težke obzodbe na smrt in dolga leta robije. Od 37 fantov je bil en sam oproščen. In vendar fantje niso klonili, nego sprejemali smeje obsodbe. Začudenim sodnikom so ironično klicali po prečitanih obsodbe: »Preživeli bomo vas in vaše avstrijske cesarstvo!« Odklonili so priziv proti obsodbi in s krepkim sokolskim korakom odkorakali iz razpravne dvorane. V jetništvu pa so na široko odprli vsa okna svojih celic in zapeli stoterim ljudem, ki so molče stali pred poslopjem: »Bože pravde.« »Lepo naš domovino« in »Naprej zastave slave«.

Nato sledi mračna poglavja, o robovanju v zločasnih kazenskih jetništvih. So to poglavja, ki po svoji strahoti v ničemer ne zaostajajo za poglavji v Dostojevskega »Mrtvem domu«. Pri čitanju teh poglavij se človek spominja interpelacij, ki jih je stavil pokojni dr. Gregor Žerjav za poslanca Jugoslovanskega kluba o trpljenju in umiranju jugoslovanskih nacionalnih ljudi v Bosni in Hercegovini. Ko človek čita danes Dangićev knjigo, vidi, da so bile te interpelacije kljub svoji strahoti vsební samo bled odsev vsega, kar je pretrpe naš narod v svetovni vojni ob obalah Drine,

Madácheva pesnitev

„Tragedija človeka“

V dnevi, ko diplomacija manifestira jugoslovansko-madžarsko prijateljstvo, smo dobili Slovenci eno izmed reprezentativnih del madžarske poezije. Imra Madácha »Tragedija človeka«. (Prevredla Vilko Novak in Tine Debeljak. Lesorezi Deszöja Fáya. Založba ljudskih iger v Ljubljani. 280 str., broš, 80 din.) Madách je eden tistih avtorjev, ki so se proslavili samo z enim delom, ker vsa ostala tvorba ne doseže višine tega edinstvenega ploda srečne inspiracije in tvornega zamaha. »Človekova tragedija« je tudi eno tistih del, ki jih madžarski duh ni ustvaril samo zase, marveč za človeštvo; ni se samo razširilo po svetu, marveč je tudi po koncepciji in po duhu čisto človeško, nadnarodno in nadčasovno. Je to dramski poem o vekoviti borbi človeka-Adama z razumom-Luciferom, o nevoljah in razočaranjih človeškega življenja, ki ne najde nikjer miru in uteha, o nestanovitnosti človeških naprav in spoznav, o zmagi bolesti, minljivosti in smrti nad vsemi našimi iluzijami. Madáchovo delo so primerjali s »Faustom« in z drugimi velikimi mojstrovini. Toda od »Fausta« ga vsekačo loči bistveno drug duh: medtem ko je »Faust« v jedru afirmacija zemeljskega, tvarnega življenja, je Madáchovo delo pesimistična obožba razumskega podprtega in osvetljenega tvarnega sveta in dopušča samo višje, duhovno in moralno pomirjenje v Bogu. Osnovna ideja ni samo krščanska — taka je po svoji formulaciji —, marveč sploh orientalska: lahko bi v nji slutili sledove tistih mračnih spoznanj, ki so se vedno porajala na vzhodu in ki jih je zapad samo izpreminjal iz čustev in religioznih misli v razumske formule in filozofske sistave.

Madách je prav kakor Petöfi in še nekateri madžarski pesniki slovanskega porekla. Rodil se je v kraju, ki je še danes čisto slovanski. Njegovi predniki so se nekoč pisali Radoni (Radani, Radonje) in so že pod Andrejem II. postali plemiči. O njegovem življenju in delu pripoveduje v uvodu slovanskega prevoda »Človekova tragedija« prof. Vilko Novak, pionir slovansko-madžarskih kulturnih stikov, ki je to pesnitev prevedel iz madžarsčine v slovansko prozo in tako omogočil dr. Tinetu Debeljaku, da je mogel brez poznanja madžarsčine prelisti iz izvirnika posneti tekst v slovanske verzice.

Vsekako je treba samo pozdraviti izid te knjige, ki se uvršča med pomembnejša dela slovanske prevodne literature. Grofici Mariji Zichyjevici, pospeševalnici in podpornici madžarsko-slovanskih kulturnih stikov, posvečena izdaja ni samo velik most k duhovnim višinam sosednega madžarskega naroda, marveč je tudi sicer delo nemaljnje pesniške vrednosti in zbog svoje filozofske-verse problematike posebno zanimivo za samotne meditacije v naših dnehi, ko ima vsak misleč človek bolj ko kdaj prej v sebi vsaj malo Madáchovega Adama, ki doživlja ničevnost vseh svojih iluzij.

Prevod bi bilo mogoče pravilno oceniti samo s primerjavo z izvirkom ali pa vsaj z drugimi prevodi, kar pisca ni moglo. Če prvič prebiramo Madácha v Novak-Debeljakovem prevodu, občutimo že takoj v prvih prizorih osvajačjo silo pesnikovega izraza, nepriljubljenost in gladko pretakanje verzov, ki kažejo s svojim stilom in ritmom vpliv klasične tragedije na Madáchovo stvarjanje. Vsekako je dr. Tine Debeljak izvršil s to prepenitvijo dejanje, ki je že po vnanjih odlikah, po vrednosti svojih čisto poetičnih značilnosti, pomen-

Diplomatski obisk iz Madžarske

Osebnost državnega upravnika Horhtyja, in zunanjega ministra, grofa Csakyja

Državni upravnik Madžarske, Horthy

Naša soseda ob Dunavu in ob Tisi, kraljevina Madžarska je zaradi okoliščin, ki so nastopile po svetovni vojni, ostala brez vladarja in poslej vrši posle najvišjega državnega funkcionarja kot državni upravitelj v odsotnosti kralja.

admiral Nikola Horthy
de Nagyanya.

Regent Madžarske izhaja iz stare plemiške družine, koje člani so igrali veliko vlogo v javnih poslih že od 14. veka dalje. Rodil se je l. 1868. v Kenderesu blizu Szolnoka. Srednjo šolo je posejal v Debrecinu na znameniti kalvinski gimnaziji, ki je vzgojila cel niz madžarskih

državnikov in politikov.

V svojem 14. letu je vstopil Nikola Horthy v pomorsko akademijo, kjer je bil eden najspodobnejših gojencev. Zato je lepo napredoval v pomorski službi ter je že leta 1913 postal kapetan bojne ladje. Nekoliko časa je bil tudi poveljnik križarke »Taurus«, s katero se je nahajal ravno v Carigradu, ko je tam izbruhnila mladoturška revolucija. Mlad poveljnik je pošiljal o dogodkih v Turčiji tako temeljita in važna poročila, da je

obrnil nase pozornost

nejvišjih avstro-ogrskih krogov. Ko je izbruhnila svetovna vojna je bil Horthy že adjutant cesarja ter poveljnik križarke »Novara«. V tem svojstvu se je izkazal kot pogumen pomorščak in vrl poveljnik. V boju v Otrantski ožini je bil tudi težko ranjen ter je bil za junastvo odlikovan z najvišjimi avstrijskimi redi. L. 1918. je bil imenovan za admiral in za poveljnika

Bomba težkega kalibra

■ kakršnimi obmetavajo grške postojanke na albanskem bojišču italijanski letalci

celokupnega avstrijskega brodograja

Dve leti kasneje ga je madžarska narodna skupščina izvolila za državnega upravitelja in odeslej Nikola Horthy vrši vladarske posle na splošno zadovoljstvo. Pod njegovim upravitelstvom se je Madžarska vsestransko ojačila, po nedavnih dogodkih pa je pridobila zopet lep del ozemlja, ki je pripadalo Madžarski izpred Trianona.

Kot gost naše države

se muči te dni v naši prestolnici po važnih političnih poslih odposlanec madžarskega državnega upravitelja, grof Stefan Csaky de Körösszeg et Adorian, zunanji minister madžarske kraljevine. Grof Csaky se je rodil l. 1894. v Segesvaru ter pohaaja iz znane katoliške plemiške rodbine grofov Csakyjev, ki so v prešlih časih posegali tudi.

v zgodovino našega naroda

ter bili z našimi deželami v ozkih stikih. Naše mesto Čakovce nosi ime po svojem ustanovniku, članu te plemiške rodbine. Grof Csaky je l. 1919. dovršil konzularno akademijo ter stopil v diplomatsko službo svoje države. Hitro je napredoval v karieri in je l. 1938. postal minister zunanjih zadev v priznanje, ker je zelo dobro izvršil

svojo misijo v Rimu.

V madžarskem državnem zboru zastopa grof Csaky kot poslanec šopronjski volilni okraj. Z njegovim imenom so zvezani skoro vsi diplomatski uspehi Madžarske, velik del zaslug pa mu gre tudi za zopetno priklopitev dela Slovaške, Podkarpatske

Madžarski zun. minister grof Csaky

Rumunje in dela Erdeljske k Madžarski. Njegova politika je navezala Madžarsko

tesno na velesile osi.

V priznanje zaslug, ki si jih je grof Csaky stekel pri ureditvi nove meje z Rumunijo, mu je univerza v Klužu podelila naslov častnega doktorja.

Prikazni na nebu

Ozvezdje Dvojčkov na severovzhodu

Že v zgodnjem večeru nam sveti ta čas v jasnih nočeh na severovzhodu ozvezdje Dvojčkov. To ozvezdje s svetlima zvezdama Kastorjem in Poluksem je bilo starim brodarjem prav tako važno kakor Severnica. V teh dneh se zabliškavajo v okolici zgornje svetle zvezde Dvojčkov, Kastorja, meteori, ki jih po latinskem imenu za to ozvezdje imenujejo Geminide. Znanost pravi, da izvirajo ti meteori prav tako kakor Perzeidi v avgustu in Leonidi ter Andromedidi v novembru iz kakšnega kometarnega roja, to je iz roja, ki je nastal iz repatice. Toda dočim poznamo repatice, ki jim pri-

padajo drugi omenjeni roji, ne vemo še za repatice, iz katere so se rodili Geminidi.

Sicer pa je opazovanje teh meteorov tokrat, tudi če ne upoštevamo oblakov na nebu, težavno zaradi mesečeve svetlobe. V nadomestilo smo imeli 10. t. m. prišlo opazovati posebno lepo konstelacijo med mesecem Jupitrom in Saturnom. Najnovejša repatica letošnjega leta, o kateri smo pred nekoliko dnevi poročali, je ta čas v bližini zvezde Albirea v Labudu in njena svetloba tako narašča, da jo bo kmalu opaziti s prostim očesom.

Letalo brez propelerja

Še nekaj podrobnosti o novem izumu

Kakor poroča agencija Stefani, so v zadnjih dneh s polnim uspehom preizkusili novo italijansko letalo brez propelerja. To letalo je kovinski enokrovnik z vsemi aerodinamičnimi lastnostmi modernega letala. Tehta 4 tone in ima kabino, ki omogoča tudi polet v stratosfero. Ima iste vo-

dilne vzvode kakor navadno letalo, poleg tega pa še vzvod za urejanje plinskega zgorevanja, kajti letalo ima termodinamični pogon. Aparat boča lahko izdelovali v serijah, brzina mu bo v višini 15 km skokoraj 1000 km na uro.

Izumitelj novega letala, inženjer Campini, izjavlja, da bo s tem letalom mogoče v nekoliko urah skozi stratosfero preleteti razdalje med celinami. Označuje ga za raketo letalo, ki je opremljeno z nepropustnimi gabinami, v katerih se zrak avtomatično popravlja. To letalo pomeni odlični preobrat v zgodovini zračne plovbe.

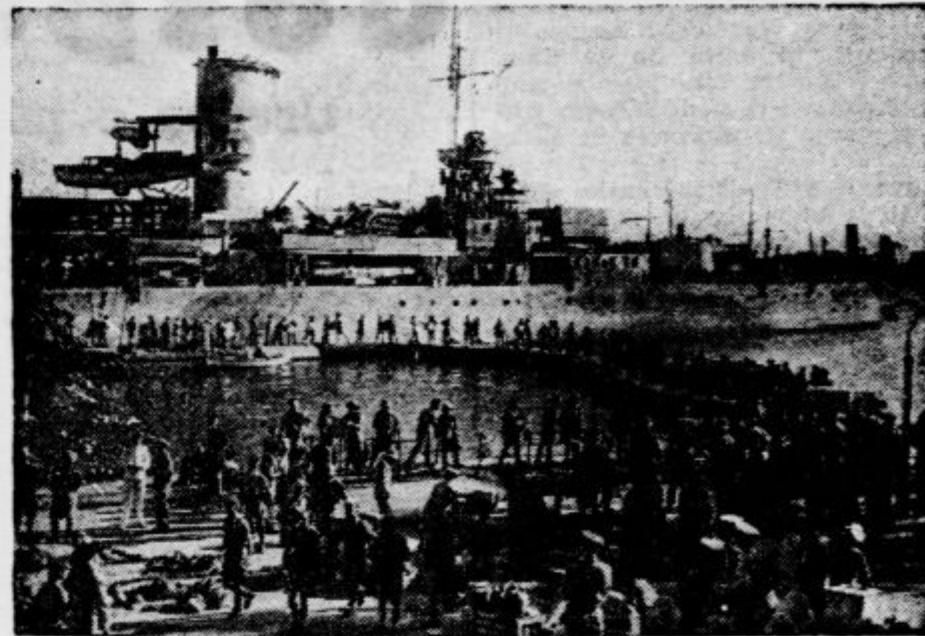
Če še ne veš, zdaj izveš:

da se je italijanski prestolonaslednik Umberto udeležil pogreba tragično preminulih generalov Pintora in Pellegrinija, ki sta se ponesrečila na vojni z letalom; da se je zadnja skupina Japoncev vrnila iz Anglije v domovino; da bo Rumunija od pomladi dalje izvažala petrolej v Nemčijo po transkarpatski železnici, ki bo dotle imela dvojni tir; da gradijo v Turčiji po vseh mestih in naselbinah zaklonišča proti napadom iz zraka; da sta bila usmrčena v Penntolvinu na Angleškem dva vojuna, neki Josef Waldburger in neki Karel Meier; da so zaključene vaje v pasivni obrambi, ki jih je odredila bolgarska vlada v Sofiji in drugih mestih; da je Mussolini pokojnega marala Itala Balba po smrti odlikoval s kolajno za vojaške zasluge; da bo proti koncu decembra obhajala »Gazetta di Venezia«, najstarejši italijanski list, dvestoletnico obstoja;

Nesreča rumunskega letalca

Iz Bukarešte poročajo, da se je smrtno ponesrečil znani rumunski letalski akrobat, stotnik Popescu. Nad bukreštanskim letališčem je zadel njegov aparat v neko nemško letalo. Nemški pilot je ostal živ, njegovo letalo se je popolnoma raztreslo.

Angleži se izkrcavajo na Krfu

Mornarji zapuščajo ladjo in gredo na kopno

Razvoj afriške celine

Kdaj je črni kontinent dobil sedanjo obliko?

Po novejših raziskavah je afriška celina v nasprotju z Evropo že v zemeljskem starem veliku dobila v glavnem svojo sedanjo obliko. V karbonski dobi, torej na četrti stopnji zemeljskega praveka, je Afrika po vsej priliki pokrivalo celinsko jedro. Vzhodnoafriško obalo so prekrile usedline zemeljskega srednjega in novega veka.

Dalje se kaže na afriškem vzhodu razmeroma mlada lomna tektonika, ki je v zvezi s splošnim dviganjem Afrike in novi

dobi. A že ob koncu zemeljskega starega veka se je po drugi strani na afriškem vzhodu celina začela drobiti, takrat se je gotovo tudi Madagaskar ločil od celine. Začasno se je po vsej priliki pozneje, in sicer v triadni dobi, v prvem obdobju zemeljskega srednjega veka, Madagaskar spet zvezal s celino. V notranjosti Afrike se kažejo znaki, da segajo dolgi in široki jarki, ki obkrožujejo tektonsko podobno celine, s svojimi začetki v davne geološke dobe. Celina se je tedaj razbila v najbolj sežnejši predel plošč na svetu.

Ne molčijo vse Muze v vojni

Dva angleška pesnika, ki navzlic trdotam časa ne odložita peresa

Niti barbarsko uničevanje sedanje vojne ni moglo prisiliti k molku dveh znanih sodobnih angleških pesnikov, da bi odložila pero. Ta dva moža sta Herbert in Milne. Oba sta angleškim čitateljem dobro znana in minilo je komaj par tednov, odkar je vsak od njiju izdal novo pesniško zbirko.

Moškega nadomestuje

Angležinja v prometni službi na delu

Herbertu teče življenje med parlamentom, v katerem zastopa oxfordsko vseučilišče, in med križarjenjem po Temzi, kjer je odličen član pomorske patrolne službe. Z motornim čolnom inspicira straže. Svojo službo do domovine izvršuje z vso vestnostjo in z velikim čutom odgovornosti.

Njegov tovariš Milne slovi za enega najboljših sodobnih književnikov Velike Britanije. Angležje navdušuje s svojimi stihmi in romani. Milne deluje deloma kot vojak, deloma kot socialen svetovalec. Znani sta njegovi knjigi »Christopher Robin« in »When we were very young«. Knjiga, ki je zdaj izšla izpod njegovega peresa, nosi naslov »Obsession«. To je zbirka verzov velike iznajdljivosti, ki slikajo grozote vojne. Pred to knjigo je Milne objavil zbirko »Behind the lines«, ki ima takisto sodobno vsebino.

Herbert in Milne sta ljubljena današnja čitajočega občinstva na Angleškem. Visoko ju cenijo posebno zaradi humorja, ki je tako potreben v časih, kakršne preživlja današnji človek v Veliki Britaniji.

A NEKDOTA

Georg Christoph Lichtenberg, ki je znan po svojih aforizmi, je bil po naravi malo zapostavljen. Bil je grbast in malo prtljkav. Nekoč je neki tako zvali šaljevec v neki družbi namignil na njegova prevelika usesa. Lichtenberg se je popustljivo nasmehnil in je odgovoril z ljubeznivim glasom: »S tem me nikakor niste razalili. Je že mogoče, da so moja usesa za človeka malo prevelika, prav gotovo pa je, da so vaša usesa za osla dosti premajhna!«

VSAK DAN ENA

»Gospa, ali se tudi vam godi tako kakor meni? Po vsaki televodni uri se počutim kakor ribica v vodi...«

(College Humor)

Novice za Atene

Atenski prebivalci hlastno čitajo liste, ki prinašajo novice z albanskega bojišča

Hulbert Footner:

IZGINULI RADŽA

Kriminalni roman

Med tem so izšli poldanski dnevniki s senzacijskimi poročili o prihodnosti sikharskega radže v New York. Prinašali so nešteto slik; celo istorijo z dragulji, ki jih je za milijon dolarjev, so bili nekako izvovali in je kar niso mogli dovolj podariti. Gospod Branscombe je v salonu sedel knezu nasproti ter razlagal njemu, Luku in Sihabu al Zuri, kaj vse je ukrenjeno za jutrišnji dan, ko je mahoma neprijavljen vstopil mladi Vasinta. V roki je držal časniki in oči so se mu bliskale.

»Ali je zgodba o draguljih resnična?« se je obrnil k bratu.

Kakor vidiš, sem ta mah oddan,« je radža hladno odvrnil.

»Ali je resnična? Ali je resnična?« je zakričal Vasinta in pokazal na časnik.

Ramavarmo je zdaj tudi minila h'adnokrvnost.

»Da, resnica je,« je srdito odvrnil. »A tebi ni to nič mar.«

Vasinta je jel zdaj v arabskem jeziku strastno govoriti v brata. Sihab je od razburjenja pobledele.

»Govori angleški!« je radža ukazal. »Moj pravni zastopnik naj sliši, kaj praviš.«

»Dobro!« je zaklical Vasinta. »Osleparil si me! Ti dragulji niso tvoja last! Državni so.«

»Ali sem radža ali nisem?«

»Nimaš pravice, da bi razpolagal z dragulji in jih prodajal.«

»Tega nisem storil!«

»Njihov zakoniti dedič sem jaz!«

»Nesmisel!« je rekel Ramavarma. »V vsem, kar zadeva Sihtar, odločam jaz. V svoji deželi sem sam postava. Zapusti to sobo!«

»Nimaš pravice, da bi —!«

Radža je poskočil. »Zapusti sobo!«

Vasinta ga je strupeno pogledal, se obrnil in počasi odšel. Luke se je moral ugrizniti v ustnice. da ni prhnil v smeh. Knežja brata sta se bila sprla povsem tako, kakor delajo navadni smrtniki. Radža se je s svojim najljubšeješim smehljajem obrnil k šefu protokola, ki mu je bil prizor očito mučen.

»Prosimo, ne zamerite mi tega prekinjenja z domačimi zadevami, gospod Branscombe. Kaj ste že hoteli reči?«

»Za vašo visokost priklopijo vlaku poseben paradni voz, ki zapusti glavno postajo ob eni trideset ponoči. Ob desetih naprej lahko greste vanj, kadar koli vam drago.«

»Ob desetih na še ne vojdemo spat,« je odvrnil radža in pomežiknil Luku.

Gospod Branscombe se je priklonil. »Vi-k pride v Washington ob sedmih. Voz vaše visokosti postavijo na stranski tir. Ob desetih trideset dospo na postajo državni tajnik, predsednikov zasebni

tajnik, vodilni častnik vojske in mornarice ter častni oddelek konjenice z vojaško godbo, da pozdravijo vašo visokost in jo sprejmi v Belo hišo.«

»Veseli me, da mi ne bo treba prezgodaj vstati. To namreč sovražim.«

Gospod Branscombe je pokašljajal. »Tu imam načrt paradnega voza, da morete že naprej razpolagati s posameznimi prostori. Mimo tega so vam na voljo nadaljnji oddelki v rednem spalnem vozu, ki bo uvrščen pred paradnim vozom.«

Radža je pregledal načrt. »Štirje spalnici prostori,« je dejal. »Eden zame, eden za gospo in gospodično Morvenovo, eden za Vasinto in eden za Sihaba al Zuri. Sluge lahko spe na tleh saj so javni. Žal mi je, gospod Branscombe, toda prositi vas moramo, da se zadovoljite z oddelkom v rednem vozu.«

»Povsem v redu, visokost. Saj moram tako in tako zgodaj zapustiti voz, da uredim priprave v Washingtonu.«

»Luke — za vas menda tudi ni prostora. Hočete ostati pri meni? Vidim, da sta tu dve postelji.«

»Seveda, ako želite.«

Ko so izšli časniki, je telefon v radževih prostorih skoraj nenehoma zvonil in Luke je naročil iz hotela telefonistko, da bi sprejemala klice. Vsi mogoči ljudje so želeli govoriti z radžo. Ta je hotel, naj nakloni prispevek za dobrodelno ustanovo. oni, naj nekaj kupi. Odlične rodbine so ga vabile na večerjo. Telefonistka je dobila nalog, naj odklanja vsa vabila z izgovorom, da njegova viso-

kost nikakor ne more hoditi na zasebne obiske, dokler se ni poklonil predsedniku Združenih držav.

Med tem pa je začel radža vključ v Lukovemu odločnemu svarilu sam telefonirati. Povabil je svoje znanee z ladje, naj pridejo ob devetih v hotel. Sihab al Zuri se je kar zgrozil, ko je videl množine alkoholnih pijač, ki so jih nosili v radževo stanovanje.

»Saj so samo nejeverniki,« se je radža zviška nasmehnil. »Kaj nam je mar, če se ga nalokajo, da bodo vsi črni v obraze? Jaz, kakor veš, nikoli ne pokusim alkohola.«

»A mlademu Vasinti ne gre dajati takšnega slabega zgleda,« je rekel Sihab.

»Oh, temu! Če to ni za smeh! Ta je sam največji pijanec in bi nas vse lahko util, kako je treba piti!«

Tisti dan je večerjalo v restoranih hotela Conradi-Windermere neverjetno mnogo ljudi. Upali so, da bo tudi njim dano videti malega sikharskega vladarja. Radža si je naročil večerjo v svoje lastne prostore. Sedem ljudi je sedelo za mizo, med njimi tudi gospod Branscombe. Razpoloženje je bilo kaj nasajeno. Vasinta je bil razdražen. Sihab v strahu in skrbih, šef protokola pa ni vedel, kako naj se vede v navzočnosti indijskega vladarja, ki je tako čudaški in se prav nič ne meni za etiketo. Samo gospe Morvenovi je bilo videti, da jo jed veseli. Ker sta bili ona in njena hči edini navzočni dami, so jima gospodje seveda izkazovali vsakršno pozornost.

BELEŽKE

Rusko zanimanje za Balkan

»Frankfurter Zeitung« objavlja dopis svojega moskovskega poročevalca, ki najprej pravi, da je v Moskvi, po kateri je mogoče zadnje vedne soditi o stališču sovjetske vlade do raznih perečih mednarodnih vprašanj. Od skienitve pakta med Nemčijo, Italijo in Japonsko se ni imela ruska javnost približati citati v sovjetskih listih kak zunanje-politični članek. Prav tako pogreša ruska javnost sicer v ruskih listih običajno razvešene stališča do gotovih mednarodnih vprašanj. Zelo vsaj malo poročati radovednost javnosti so prišli moskovski isti obvestili zunanje-politične pregleda, ki pa so samo zbirka poročil o dejanskem stanju raznih mednarodnih problemov. V teh pregledih pa ni nobenega sledu o kakem ruskem stališču do posameznih vprašanj Sovjetska unija se je odela zadnje tedne v globok molk in vzbujala videz neprizadetega nevtrejnega opazovalca, ki ima o vsem svoje, nikomur znano mnenje.

»V teh dneh — nadaljuje nemški novinar — se je zopet enkrat pokazalo, kako sigurno ima sovjetska vlada v svojih rokah ves ruski tisk. Zadnje case posvečajo namreč sovjetski listi pozornost Balkanu in vsem mogočim balkanskim problemom. Svoje dni so zasli v sovjetske liste in redki odmevi iz jugoslovenskega in bolgarskega tiska, niti ne nepolitični kakor n. pr. o Tolstuju. Sedaj imajo dogodki na Balkanu v Moskvi večji odmev. Tako je posvetil moskovski »Trud« 1. decembra kot praznik narodnega združenja Jugoslovencov kar poseben članek in tudi »Pravda« je letos prvega poročala o praznovanju narodnega praznika v Jugoslaviji.«

Med Bolgarijo in Jugoslavijo

Sofijski »Mir« je te dni objavil članek, posvečen madžarskemu obisku v Beogradu. V članku se med drugim dotika tudi jugoslovensko-bolgarskih odnosov. List opozarja najprej na svojo informacijo iz Budimpešte, po kateri pripisujejo Madžari izredno velik pomen paktu večnega prijateljstva med Jugoslavijo in Bolgarijo, ki je sicer po svojem besedilu kratak, ki pa postavlja odnose med obema državama na trdne osnove. »Mir« nato zaključuje svoj članek takole:

»Ta pakt pa ima še drug pomen: da se namreč nobena izmed njegovih podpisnic ni angažirala v določeni smeri, obenem pa omogoča, da se vsa pereča vprašanja, ki bi mogla nastati v odnosih med obema državama, lahko urede na prijateljski način.«

Konferenca o prehrani Slovenije

V ministrstvu za trgovino in industrijo je bila konferenca o preskrbi prehrane za Slovenijo. Konferenca so se udeležili ministri trgovine dr. Andrej, minister dr. Krek, pomočnik ministra trgovine Sava Obradović in predsednik Preveda Snaj. Na konferenci so razpravljali o zagotovitvi nabave živil, potrebnih za Slovenijo, predvsem žita, moke in koruze, ter o načinu, kako zagotoviti za prevoz teh živil potrebne vagonne.

Dva hrvatska predloga za delitev Suzorja

Zagrebski listi napovedujejo, da se bo prihodnje dni sestel odbor ministrov, ki ima nalogo proučiti vprašanje razdelitve Osrednjega urada za zavarovanje delavcev (Suzor). V zvezi s to konferenco je sklical oddelni predstojnik za socialno politiko pri banki oblasti v Zagrebu dr. Josip Rasuhin sestanek vodilnih hrvatskih funkcionarjev pri Suzorju in razpravljal z njimi o načrtih za razdelitev te osrednje institucije. V glavnem sta bila v razpravi dva predloga. Prvi zagovarja razdelitev bolniškega zavarovanja, dočim predlaga za rentno zavarovanje dosedanj centralistično obliko. Zagotovniki tega predloga se sklicujejo na duh sporazuma, ki predvideva skupno gospodarsko področje za vsa država, in pa na to, da so delavci zaposleni na raznih področjih države. Zato se jim mora zagotoviti izplačevanje rentnine, naj služijo potem kjerkoli že. Sklicujejo se tudi na primer Švice, ki ima kljub svoji federalistični ureditvi države centralizirano delavsko rentno zavarovanje.

Predlagatelji druge variante pa zahtevajo popolno razdelitev Suzorja, tako da bi se preneslo na bodočo avtonomno delavsko zavarovalno institucijo v banovini Hrvatske vse delavsko zavarovanje brez izjeme. Zagotovniki tega predloga opozarjajo, da je združeno rentno zavarovanje z velikim zbiranjem narodnega kapitala in da mora imeti banovina Hrvatska neomejeno nadzorstvo nad tem kapitalom, ki bo zbran na njenem ozemlju. Po mnenju teh krogov bi lahko služila glavnica delavskega rentnega zavarovanja za temelj financiranja obsežnih javnih del, ki bi jih izvrševala banovina Hrvatska na svoj račun.

Zagrebski listi ne povedo, katero stališče je na konferenci v Zagrebu zmagnalo in kaj bo zahteval hrvatski ministri, ki so člani odbora za proučevanje vprašanja razdelitve Suzorja. Znano je samo, da je minister za socialno politiko dr. Budisavljević načelno proti popolni razdelitvi Suzorja in da bi sprejel kateri v skrajnem primeru prvo varianto, po kateri bi ostalo delavsko rentno zavarovanje tudi v bodoče skupno, dočim bi se bolniško zavarovanje prepustilo banovinskim institucijam za delavsko zavarovanje.

Stanovsko organiziranje Nemcev v Jugoslaviji

Pripadniki nemške narodne skupine v Jugoslaviji, organizirani v Kulturbundu, nadaljujejo s svojim zbiranjem po stanovih in poklikih. Od sedaj so že organizirani v okrilju Kulturbunda v posebnih stanovskih organizacijah z ravniški, odvetniški, tehniški arhitekti in stavbeniki. Sedaj objavlja »Deutsches Volksblatt« poziv vsem lekarnarjem nemškega rodu, da se prijavijo vodstvu Kulturbunda do 15. decembra, nakar bo ustanovljena za nje posebna organizacija lekarnarjev.

Ostre obsodbe za varstvo nemške rase

»Völkischer Beobachter« poroča iz Stuttgarta, da je bila tam v zadnjem času cela vrsta razprav pred posebnim sodiščem proti tako zvanim »poljskim ljubimcem«. Ob-

toženih je bilo več nemških žen in deklet zaradi ljubezenskih odnosov s poljskimi vojnimi ujetniki. Vsem obtoženim ženskam so že pred razpravo odrezali lase. Obsodbe so bile zelo stroge. Poročnica žena Elissa Henzler je bila obsodena na 3 let robije, poročnica Emma Schäfer na 4 leta robije, njena mati Zohja Wörner je dobila 3 leta robije, ker jo je seznanila z nekim poljskim vojnim ujetnikom 19-letna Rut Hiller je bila obsodena na leto in pol robije, ker je prenašala pisma med ujetniki in obsojenimi ženam. Poleg tega so bile obsodene zaradi ljubezenskih zvez s Poljaki še štiri žene z robjo od 1 do 3 let.

Razširjenje gorenjske telefonske mreže

Beograd, 11. decembra. AA. V okviru del iz posojila 115 milijonov din, ki ga je najelo ministrstvo za ptt za razne investicije, je minister za ptt Torbar odredil razširjenje avtomatske mrežne skupine Bled. Razen dosedanjih avtomatskih central v tej skupini se bodo zgradile še avtomatske centrale v Kranjski gori za 30 naročnikov, v Mojstrani za 10, na Pokljuki za 10, pri Sv. Janezu za 18 in v Begunjah za 18 naročnikov. Razen tega se bo blejska centrala razširila na 300 števil. Bohinjska Bistrica na 30, Lesce na 40 in Radovljica na 80. Avtomatska mrežna skupina Bled se bo priključila avtomatski mrežni skupini Kranj. V kratkem se bo po montaži vse te skupine priključila na avtomatsko centralo v Ljubljani, tako da bo promet v vsej tej mrežni skupini popolnoma avtomatski, t. j. iz vsakega kraja na tem področju bo vsak naročnik lahko avtomatsko poklical katerega koli naročnika iz drugega kraja. Ta skupina bo največja avtomatska telefonska skupina v naši državi.

Aprovizacijsko posojilo železničarskim zadrugam

Beograd, 11. dec. p. »Službene Novine« objavljajo uredbi, ki pooblašča prometnega ministra, da lahko iz sredstev po-

kojninskega fonda delavcev državnih prometnih ustanov odobri Savezu železničarskih nabavljajnih zadrug posojilo v znesku 50 milijonov dinarjev za blagovno kreditiranje zadrug v svrhu ojašanja preskrbe prometnega osebja s življenjskimi potrebščinami.

Kliring s Finsko

Beograd, 11. decembra. AA. 10. t. m. so podpisali plačilni dogovor med našo državo in Finsko. Po tem dogovoru se bodo od 1. januarja 1941 dalje opravljala oboja blagovna plačila preko klirirskih računov pri Narodni banki. Klirirski račun se bo vodil v dinarjih, odnosno v finskih markah. Obratunski tečaj je za zdaj določen na 110 mark za 100 din, odnosno na 90.10 dinarja za 100 mark. Fakture na druge valute se bodo obračunavale po uradnih tečajih.

Davčna afera velike tvrde

Novi Sad, 11. dec. o. V Kuli imalo veliko davčno afero. Šef knjižarnice tovarnaria Davida Deutscha je tovarnaria prijavil davčnim oblastem, da je utajil precej dobička, da je plačal manjše davke. Iz Beograda poslani inspektor je dejansko našel v neki votlini v zidu Dupischove pisarne pravilno vodene knjige, po katerih je ugotovil, da je Deutsch utajil okrog 10 milijonov davka. Uvedena je bila preiskava tudi v Deutschovih tvornicah v Osijeku in Pančevu.

Preiskava o zagonetnem umoru v Zagrebu

Zagreb, 11. dec. o. Policijska preiskava tajinstvenega umora Marije Weissove žene narednika-vodnika Jurja Weissja je privedla oblasti do prvih senzacionalnih rezultatov. Ugotovilo se je, da je imel Jurij Weiss poznanstvo z neko elegantno Mariborčanko, ki je ponovno prihajala v Zagreb in se sestajala z njim na njegovem stanovanju v osrednosti mesta. Žena Weiss, ki je bil večer ves dan zadrževan, je to priznal še zmerom da ni vedel povedati kdo je umoril njegovo ženo. Na zahtevo zagrebske policije je v Zagrebu pa so se davi odpravili v Maribor organi kriminalne policije da poiščejo njegovo prijateljico ali znanko.

Brežice, 11. decembra. Kakor je »Jutro« obširneje poročalo, je pred dnevi trčila dvojica tovornih vlvakov med železniškima postajama Sevnica in Blanca. Vlak, ki je prihajal iz zagrebske smeri, je bil natovoren z raznimi življenjskimi potrebščinami. En vagon, ki je bil namenjen v inozemstvo, je bil naložen z jajci, drugi s koruzo. Poleg drugih sta se prvrnila tudi ta dva voza. Razbita jaja in raztreseno koruzo bi seveda bilo nemogoče takoj odpremiti v nepokvarjenem stanju, kamor sta bila vagona namenjena. Želez-

niška uprava je v sporazumu z oškodovanci razpisala licitacijo, na kateri so prodali razbita jaja in koruzo. Neki mesar iz Sevnice je dal za vagon razbitih jajc nekaj nad 3.500 din in prvi, da je s kupčijo zadovoljen, saj je med razbitimi jajci dobil baje nič manj ko 12.000 komadov celih, za katera bo izkupil dosti več. Koruzo pa je kupil župan in jo razdelil občanom po 2 din kg.

Ob paru čevljev je ugasnilo življenje. Stroga obsodba dveh junakov noža, ki v sramoto vsega naroda ne znajo brez krvi poravnati malenkostnih sporov.

Ljubljana, 11. decembra. Precej dolgo se je danes pred malim kazenskim senatom, v katerem sta pod predsedstvom s. o. s. Ivana Brelia sodelovala s. o. s. dr. Fellner in Lederhals, vlekla razprava proti zidaru Vinku Lahovcu in čevljarju Slavku Meštroviću iz Strahinje pri Kranju. Obtožnica, ki jo je zastopal državni tožilec dr. Lučovnik, je prvega dožljala da je v novembru s čevljarjskim nožem napadel posestnika Alojza Goloba, ki je za posledicami poškodb takoj izdihnil, drugega pa, da je prvemu pomagal pri zločinu predvsem s tem, da mu je dal svoj čevljarjski nož na razpolago.

Oba obtožena sta prišla usodnega dne proti večeru v gostilno Antona Vrtačnika v Naklem, vendar nista bila toliko okajana, da bi se ne mogla zavedati svojega početja. Sedla sta k mizi pri vratih in se pomenkovala. Pravijo, da je pokojni Golob, ki je s svojo tovaršijo mirno sedel pri sosednji mizi, ujel Meštrovičevu pripombo, da je zdaj huda draginja in da ga bodo čevlji, ki jih pravkar meni napraviti svoji ženi, stal okrog pet stotakov. K temu je Golob baje zlobno pripomnil, da bi za njegovo ženo bile dobre tudi okle. Pričakovati bi bilo, da bi bil na to poskočil Meštrović, ker se je tikala njega, toda skočil je njegov tovariš Lahovec in ko je že skočil, mu je pokojni Golob tudi prisolil klofuto, pa še zgrabil za lase.

Medtem ko je sredi gostilniške sobe nastal iz pikrih opark že pretep, se je Meštrović umaknil v vežo Lahovec ga je klical na pomoč a ko se ni odzval je stekel za njim in ga rotal naj mu pomaga in dal mu da svoj nož. Meštrović mu ga je dal in nekatere priče so danes trdile, da mu ga je dal s pripombo, naj le dobro obračuna z njim. Z nožem je Lahovec planil nazaj v sobo in z njim naskočil Goloba. Poleg številnih drugih manjših prask mu je prerezal srčno žilo odvodnice in Golob je zaradi notranje izkrvavitve na mestu izdihnil.

Sodniki so imeli kakor običajnc pri številnih podobnih primerih tipične slovenske »alkoholizirane« podivjanosti. Težavno nalogo, poiskati med pristanskimi izpovedmi pričevalcev zlato resnico o odgovornosti in krivdi prizadetih. Oba obtožena sta krivdo v bistvu priznala, toda oboja zlasti Lahovec, ki mu je pripadel levji delež, sta se poskušala razbremeniti s trditvijo, da sta bila tedaj tako vinjena, da se nista v polni meri zavedala svojega početja. Lahovec je tudi trdil, da ga je Golob že prej zaradi nekega dekleta »pisano« gledal. Vse priče zapovrstjo, Golobovi tovariši pri omizju ob usodnem trenutku pa so zelo obremenjevali obtožena. Državni tožilec je spričil tolikih primerov fanovske posurovelosti, ki nam daje doma in v tujini kaj dvomljivih sloves, zahteval prav eksperimentalno kazen.

Sodišče je oha obtožena spoznalo krivim v smislu obtožbe in je bil Lahovec zaradi zločina proti življenju in telesu obsojen na 5. Meštrović pa zaradi pomoči pri tem zločinu na 1 leto robije, s pripombo predsednika senata, da gre v tem primeru za krvav zločin, sramoten za ves naš narod. Državni tožilec je prijavil revizijo postopanja zaradi prenizke odmere kazni. Meštrović si je pridržal zakoniti rok za premislek, ali bo kazen sprejel ali ne. Lahovec pa je takoj prijavil priziv zaradi previsoke odmere kazni.

Dotrpel je moj dobri ljubljani soprog, oče, dedek in tast, gospod

Žebre Jakob

nadučitelj v pokouju

Pogreb nepozabnega soproga bo v petek 13. t. m. ob pol 4. popoldne, iz žal — iz kapelice sv. Jakoba, k Sv. Križu.

Ljubljana, Mehika, Jarše, 11. decembra 1940.

Zaljubljeni: Žebre Fani roj. Lavrič, soproga; Vill, sin; Jakobina por. Vrhunc, Fanci por. Hribar, hčeri; Vilkec in Janezek, vnuka; Emilija, snaha; Jože, Gregor, zeta.

SPORT

Nekaj o zmagah in porazih

Komentarji o nekaterih hrvatskih zmagah

Pred kratkim so na Hrvatskem in v Srbiji gostovali trije madžarski table-teniški igralci, ki so na daljši turneji nastopili na celi vrsti dvobojev z raznimi našimi reprezentancami. Pri tem so doživljali čudovito hude poraze, pa spet slavili neverjetno visoke zmage, kakor sta bila pač kraj in dan, ko so nastopili. O zmagah in porazih, ki so jih dosegali naši 2 njimi, so nam iz table-teniških krogov poslali naslednjih nekaj vrstic, ki dajejo nekoliko vpogleda, kako so se prav za prav razvijali ti zadnji dogodki z malo žogico:

»Od konca novembra pa do prejšnje nedelje so v naši državi gostovali Madžari in Nemci, ki so odigrali reprezentančne dvoboje proti Hrvatski in Srbiji ter tudi proti državnim reprezentanci. Hrvati so po prvih dveh zmagah proti Madžarski in Nemčiji dvignili bučno reklamo in hoteli dokazovati, da so seveda oni najboljši igralci v državi. Zato je zelo zanimivo pogledati, kdo je prav za prav zastopal hrvatske barve v teh mednarodnih srečanjih.

Predvsem je treba ugotoviti, da nobeden izmed igralcev, ki so prvič zaigrali proti Madžarski, ni pravi Hrvat. Tibor Harangozo iz Subotice je vse prej kakor Hrvat, o katerem pa tudi ni jasno, zakaj so si ga izposodili v Zagrebu, če imajo sami vse najboljše. Drži pa, da brez njega ne bi bilo takšnih rezultatov. Kaj pa Dolinar? Oče pristni Slovenec, mati Srbkinja, on pa — Hrvat? Da je Blaži slovenske krvi, ne more biti nobenega dvoma, saj sta oče in mati Celjana in sam tudi. Četrty igralec Hekser pa je češko-židovskega porekla. Zanimivo je, da so si tudi Srbi izposodili za nastop proti Madžarom našega Marinka, za kar pa so prosili Slovensko table-teniško zvezo za dovoljenje. Vsa ta imena kažejo, da so v vseh teh krajih proti Madžarom in Nemcem igrali naše državne reprezentance; ker so uspehi bili dobri, so jih pač deloma Hrvati pripisali sebi.

Drugo vprašanje pa je, ali so rezultati teh »Hrvatov« res realni? Zdi se namreč, da so nekam čudno lahko zmagnali nad gosti v Zagrebu, medtem ko so bili izven Zagreba povsod premagani — razen v Subotici, kjer pa sta igrala oba brata Harangoza. Nepojasnjeno je dalje, zakaj je bil za prvo srečanje določen Heršković, ne pa Marinko. Omeniti je treba še, da so

pršli Madžari in Nemci k nam v goste na povabilo zagrebskega Haška, ne pa zveze, pa so temu primerni tudi zagrebski rezultati. Najboljši poznavalec teh svetovnih table-teniških igralcev, Slovenec Marinko pravi sam, da je nenavadno čudno, kako so mogli Hrvati premagati svetovne prvake, torej iste igralce, ki so z lahkoto zmagnali nad našimi na svetovnem prvenstvu, čeprav so bili tudi naši takrat boljši. Madžari so v Beogradu in Subotici pokazali naravnost fenomenalno znanje in se jim morda nekoliko približujeta samo brata Harangoza.

Po vsem tem bo onim, ki le sem in tja nekaj slišijo o table-tenisu bolj jasno, kako so zmagovali Hrvati in kako je prišla do zmage prava državna reprezentanca v Subotici. Vsi ti pojavi kažejo, da bo treba tudi v table-teniškem sportu energičnih ukrepov, če bomo hoteli imeti res in enakovrednost in se razvijati dalje — složno in brez reklame Slovenci, Srbi in tudi Hrvati.

K. D.

Skoraj v enako poglavje o zmagah in porazih, na katere gledajo v raznih krajih različno, spadajo tudi komentarji o nedavni neodločeno končani nogometni tekmi med Madžarsko in Hrvatsko, ki so jih objavili nekateri beograjski listi. Tako piše beograjska »Politika«:

»Najvažnejši sportni dogodki v teku preteklega tedna je bil v nogometu itd. ... Če bi bili hrvatski nogometaši ta rezultat dosegli pred nekaj leti, bi ga bili lahko smatrali za uspeh, danes pa smatramo, da se je ta nedeljski dvoboj končal uspešno za goste. Madžari so bili že nekoliko dni na poti in so zaigrali v Zagrebu na terenu, ki ni mogel doprinesiti k njihovu uspehu, temveč ga samo onemogočilo. To so razlogi, zaradi katerih mislimo, da so Hrvati že pred tekmo samo imeli dovolj računa za zmago, Madžari pa za poraz. Edina tolažba za hrvatske reprezentante je pač ta, da so dejansko bili boljši od svojih nasprotnikov, pa bi bilo treba, da bi bilo nesrečo in bi bili res tudi zmagnali nad gosti.«

Hrvatski listi pristavljajo, da takim komentarjem ni treba nobenega komentarja in glede tega smo z njimi sporazumni tudi mi. ... Toda nekdo bo nekoč moral plačati račun!

V nekaj vrstah

Zakaj v Ljubljani

ni hokejskih tekem?

Ze pred 14 dnevi je živo srebro zdrknilo pod ničlo in drsališče SK Ilirije pod »ekinovim gradom« je nekaj dni nato dobilo gladko ledeno ploskev. Hokejski igralci so se začeli zbirati na treninge in vsak večer je tudi zdaj živahno vrvenje na gladkih tleh bivšega tenišča, pa se ljudje po Ljubljani že začenujajo spraševati, zakaj še zmerom ni bilo nobene tekme v hokeju na ledu.

Ze lani je bilo s temi prireditvami mnogo težav in skibi in gotovo je ljubiteljem tega sporta še v spominu, da smo imeli lansko zimo v Ljubljani eno samo hokejsko tekmo. Tudi za letošnjo sezono računil žal ne ohranjamo mnogo boljše. Ilirijanska sekcija za hokej na ledu si je zastavila precej hogat spored, čigar izvedba pa se močno krha. Za tekoči mesec je hotela imeti več tekem z domačimi moštvi zaradi treninga za pozejšje nastope v tujini. Za te tekme bi prišli v poštev predvsem hrvatski klubi, katerim so bila poslana številna vabila, na katera pa dozdaj proti pričevovanju še ni nobenega odziva. V hrvatskih listih čitamo celo, da se nekateri zagrebski klubi letos v tej sportni panogi »zaradi draginje« ne mislijo udeležiti, ostalim pa menda ni do tega, da bi prihajali na drsališče v Ljubljano. Nekaj sporeda v hokeju na ledu bo prav gotovo takrat, ko bo Ilirija izvedla tekme za državno prvenstvo, kjer bosta poleg ne nastopila tudi najboljši hrvatski in najboljški srbski klub, sicer pa je klub v dogovoru tudi za nekatere mednarodne tekme, kolikor jih seveda ne bodo preprečile sedanje neurejene razmere. Ilirijanski hokejski pa imajo na drugi strani že zasi-gurana nekatera gostovanja izven doma, predvsem v Beogradu, pa tudi za nastope v Bukarešti in Garmischu jih bo gotovo največ prišlo v poštev.

Te dni je imel redni občni zbor srbski savez zimskih sportov, torej ona smučarska narodna zveza, ki ni včlanjena v novo ustanovljeni Zimskosportni zvezi kraljevine Jugoslavije. Na obnem zboru, ki je bil dobro obiskan, so bili razen beograjskih klubov zastopani tudi klubi iz Sarajeva, Vojvodine in Južne Srbije. Iz vseh poročil je izzvenelo v glavnem, da ta zveza od nikoder ni prešla nobene materialne podpore, da bi mogla kaj ustvariti, češ ker so vsa denarna sredstva odhajala v severne kraje. Pri vsem tem pa se je mogel odbor pohvaliti, da je le delal za propagando smučarskega sporta po naših najbolj zapuščenih krajih v Crni gori in Sandžaku, razen tega pa izvedel tudi svoje prvenstveno tekmovanje na Sari, ki je bilo tudi lepa manifestacija za propagando tega sporta. Pri volitvah so se pokazala nekatera nasprotstva med beograjskimi klubi, nazadnje pa je prodrla lista malih klubov z dosedanjim predsednikom Vladeto Limićem na čelu. O tem, kako misli ta zveza zimskih sportov urediti odnose za vrhovno smučarsko organizacijo v Ljubljani, na tem obnem zboru očitno ni bilo govora.

V nedeljo bo v Zagrebu gostoval jesenski prvak srbske lige BSK, in sicer proti jesenskemu prvaku hrvatske lige Concordiji. Zagrebski Gradjanski se je pripravljaj za sodelovanje na velikem mednarodnem turnirju v Budimpešti, vendar je zdaj po odpovedi dunajskega Rapida tudi nastop »purgerjev« v madžarski prestolnici precej dvomljiv.

DESK Edinstvo iz Ljubljane ima III. redni občni zbor v soboto 14. t. m. ob 20. v prostorih gostilne pri »Francijcu« na Celovski c. 111. z običajnim dnevnim redom. Vabljeni vsi člani in prijatelji košarskega sporta. Odbor.

SK Slavija. Drevi ob 20. za članstvo plesne vaje v naših prostorih salona gostilne pri »Nacetu« na smartinski c. V petek ob 20., v klubski sobi sestanev vseh nogometašev zaradi dogovora zimskega treninga. Kdor ima doma še klubovo opremo, naj jo prinese s seboj zaradi popravila in pregleda. Poravnajte zaostalo članarino, ker se bliža čas obnega zbora; kdor nima poravnane članarine za tekoče leto, nima glasovalne pravice. Vsi točno in sigurno! Tajnik.

SK Jadran. Drevi ob 20. seja upravnega odbora v gostilni Lovšin.

OFICIRSKÉ, LOVSKE, TERESKE
CIZME, GOJZERICE IN SPORTNA OBUV
ČIZMARSKA ZADRUGA
ZIRI (NAD ŠKOFJO LOKO)
ZAHTEVAJTE PROSPEKTE!

Lep večer pri SPD

Uspešno predavanje prof. Viktorja Petkovška s poti ob Jadranu ter preko Črne gore na Durmitor.

Ljubljana, 11. decembra. V dvorani Delavskega zbornice se je snoči spet zbrala publika, ki že stalno obiskuje tradicionalna zimska predavanja našega planinskega društva. Morda je bilo celo nekaj manj, kakor bi je šlo v dvorano; kar gre bržkone na račun onih, ki so dejali, da to snov in te kraje že poznajo in morda tudi tega, da je predavanje napovedal pač samo domači človek — mladi profesor Viktor Petkovšek iz Maribora. Pa jim je lahko žal vsem, ki so zamudili ta lepi večer — ob prijetnem pripovedovanju in pred dolgo vrsto prekrasnih barvnih posnetkov z mnogih znanih krajev na Jadranu in čudovito lepega gorskega sveta na Durmitorju.

Predavatelj je povedel poslušalce na krožno potovanje od Ljubljane do Splita — z avtomobilom je bil na tej poti — mimo Plitvic in Sibenika ter Trigir in nato dalje deloma ob obali, deloma v zaledju do našega biserja na Jadranu — Dubrovniku. Od tod je nadaljeval pot do Kotora in preko Lovčena na Cetinje in še do izliva Reke Crnojevića, potem pa nazaj preko Podgorice in Nikšića v znameniti Zabljak, izhodišče za vse ture v gmo Durmitorja. G. profesor je nato pokazal in popisal vs slikovitost tega vedno bolj privlačnega gorovja, pri čemer se je posebno ljubeznivo posvetil takmajšnji planinski flori. Prinesel je bogato zbirko krasnih posnetkov, ki so vrednost ne samo za vestnega botanika, temveč tudi za vsakega fotoamaterja. Največ podrobnega je vedel povedati o najlepšem vzponu v vsem Durmitorju, na 2522 m visoki najvišji vrh Cirino pečino, ki ima še celo vrsto malo nižjih, pa tudi zanimivih sedov. Tudi z visoke planote Jezer z Zabljakom v središču, ki se polagoma razvija v priljubljeno tujskoprometno postojanko, je imel nekaj pogledov, ki so poslušalcem lahko pričarali vs toho lepoto tega dozdaj tako malo znanega gorskega sveta. Prav gotovo je, da se vsem tem krajem obetajo boljši časi, kakor so jih imeli, ko bodo zboljšane prometne zveze in ustvarjene možnosti za udobno bivanje v večjem obsegu.

G. prof. Petkovšek bi storil prav, če bi to predavanje še kje ponovil; saj bo razen užitka za poslušalce mimgrede prispeval tudi k propagandi za naravne krasote našega juga, ki gotovo nič ne zaostajajo za mnogimi bučno reklamiranimi iz tujine. SPD, ki podpira ta prizadevanja, gre vsa hvala in priznanje!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za sifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 15.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—.

Službo dobi

Beseda 1 din, davek 3 din, za sifro ali dajanje naslovov 5 din. Najmanjši znesek 20 din.

Mesarskega

pomočnika dobro moč in vajenca sprejme takoj mesarja plaustner Konrad, Trnovlje, Celje. 33056-1

Mlajšo postrežnico

sprejemem za 2 do 3 krat tedensko. Bajec, Medvedova 2. 33034-1

Iščem šiviljo

prvo vrstno delavko za kostume in plašče. Na stop takoj. Modni atelej Anica Kavčič, Bled. 33030-1

Kuharja

iščem za Oštricki dom (srbska kuhinja). Na stop takoj! Naslov v vseh posl. Jutra. 33043-1

Vajenci (ke)

Brivskega vajenca, po možnosti z nekaj znanja, sprejme — salon »Frank«, Ljubljana, Kresja. 41055-44

Službe išče

Vsaka beseda 50 par, davek 3 din, za sifro ali dajanje naslovov 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Manufakturnist

z večletno prakso, asilen, posten, veče nemščine, oboje vajen od služi, dober prodajalec, išče namestitve za takoj vsled likvidacije tvrdke. Z la referencami. Veržan tudi galanterije in konfekcije. Ponudbe pod »Manufakturnist« na ozi. odd. Jutra. 33038-2

Razpolagam

s tkalsko obrtjo, sem zmožen samostojno voditi obrat. Ponudbe na ozi. odd. Jutra pod »Razpolagam«. 33016-2

Pouk

Beseda 1 din, davek 3 din, za sifro ali dajanje naslovov 5 din. Najmanjši znesek 20 din.

Instrukcije

za vse soliske predmete audito brezposelnih profesorov kandidatje strokovnjaki. Novinarski dom, Gosposka 12, urad ne ure od 10 do 12. 219-4

Prodam

Beseda 1 din, davek 3 din, za sifro ali dajanje naslovov 5 din. Najmanjši znesek 20 din.

Avto Fiat 509

limuzina, dvosečna, nove gume, ostalo v najboljšem stanju, porčni napredni, Soudit, Maribor - Krčevina, Tomšičev drevored 8. 32981-10

Motorno kolo

dobro ohranjeno, kupim Ponudbe na Napast Peter, Pragersko. 33007-10

Prodam

Beseda 1 din, davek 3 din, za sifro ali dajanje naslovov 5 din. Najmanjši znesek 20 din.

Štarske purane

osušene, v teži 4-6 kg, po din 22, pošiljke od 5 kg naprej, franco postaja naročnika. Na ročila za takoj in za Božič sprejema: Josip Lah, Osuševci pri Ptuj. 32540-6

Smučke

z »Luggi« kabele vezane napredaj, Streliška ul. 10, pri Iršču. 33054-6

Okna

nova, dvodelna (z Oberlichti) 4 komade in 4 vrata prodam za din 2500. Ogledati med 12. in 14. uro. Ciglarjeva 34 Moste. 33060-6

Kapital

Beseda 1 din, davek 3 din, za sifro ali dajanje naslovov 5 din. Najmanjši znesek 20 din.

Posojilo

dajemo našim članom in varčevalcem. Ugodni pogoji. Vloge obrestujejo po 5 odstotkov. Vsi varčevalci brezplačno zavarovani. Zadruga »Moj Dom«, Ljubljana, Dvorčakova 8. Iščemo poverjenike. 199

Seriozna industrija

v Srbiji sprejme posojilo ali soudeležbo do 300.000 din. Vpoštevamo samo resne ponudbe, ki jih je poslati na Prvi statistični zavod, Beograd, Dečanska 29, pod značko »Mikra«. 32786-16

Do 100.000 din

posojim na prvo mesto vknjižbe. Dopisi na ozi. odd. Jutra v Ljubljani pod »Zasebnik«. 33039-16

Prodam

Beseda 1 din, davek 3 din, za sifro ali dajanje naslovov 5 din. Najmanjši znesek 20 din.

Gostilno ali bufet

v Ljubljani iščem v najem. Ponudbe na ozi. odd. Jutra pod »Mara«. 33037-17

Buffet ali gostilno

vzemem v najem v Ljubljani. Točen plačnik! Absolutna garancija. Naslov v vseh posl. Jutra. 33045-17

PUH ODEJE

ima v zalogi Sever Rudolf Marijin trg 2

GROM

AVTOMATSKA TEHNIKA

Najdovršenejši izdelek.

Z ležaji iz dragocenega kamna. Najnižja cena! — Ugodni plačilni pogoji! — Garancija 10 let!

Tvornica tehnic

J. ŠEBEŠČEN

SUBOTICA

Zahtevajte ponudbe!

REMEDIA

Guajacol SIRUP

v tem originalnem zavitku

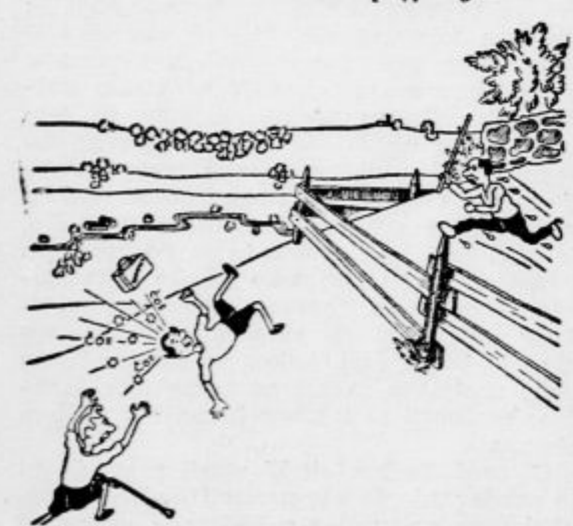
Dobiva se v vseh lekarnah.

Glavno zastopstvo za Slovenijo: Apoteka Bahovec — Ljubljana.

REC - B. 7116 - 10 - 100

Jakec Skok in Skakec Rok

Poskoki dveh navihancev v treh poglavjih.

11.

Ko nezadržno dirja Jakec Skok, nenadno se prekucne Skakec Rok. In boter Miha klikne: »Zdaj, hudika, ti jaz podkurim pravega smodnika.«

Anton Lavrinc

tovarniški mojster

danes, dne 10. decembra 1940 ob pol 5. uri popoldne, po kratki in mučni bolezni v 62. letu starosti, za vedno zapustil.

Pogreb blagoga pokojnika bo v petek, dne 13. decembra ob 3. uri popoldne, iz hiše žalosti Celje, Lastni dom št. 7, na okoliško pokopališče.

Sv. maša zažalostna se bo brala v soboto, dne 14. decembra ob 7. uri zjutraj v župni cerkvi v Celju.

Blagoga pokojnika priporočamo v priazen spomin.

Celje, dne 10. decembra 1940.

Ana Lavrinc, soproga; Anton, Albin, Antonija, Pepl, Matilda, Agica, otroci in ostalo sorodstvo

Kupim

Beseda 1 din, davek 3 din, za sifro ali dajanje naslovov 5 din. Najmanjši znesek 20 din.

Kupim

kompletno pogonsko napravo za žago venecijansko ali posamezne dele. Ponudbe s točno navedbo pod »Venecijanka« na ozi. odd. Jutra. 33028-7

Oblačila

Beseda 1 din, davek 3 din, za sifro ali dajanje naslovov 5 din. Najmanjši znesek 20 din.

Suknen suknjič

s telovnikom, temno siv, skoraj nov, se zelo ugodno proda. Naslov: Dalmatinova ul. 10 (Tiskovna zbirarna, dvorišče). 33022-13

Kdor želi

močne, vodovodne črvice, naj pošlje svoj naslov na ozi. odd. Jutra pod značko »Obnova«. 33017-30

Posest

Beseda 1 din, davek 3 din, za sifro ali dajanje naslovov 5 din. Najmanjši znesek 20 din.

»Realiteta«

zavod za nakup in prodajo nepremičnin je za mo v Ljubljani. Prešerna nova ulica 64-1. Telefon 44 20. 279-20

Išče se

v severnem delu Dravske banovine in sicer v okolici Maribora. Ljudje, mara, prišla ali čakova ležajo poljedelsko posestvo v vrednosti din 500.000 plačljivo takoj pri sklepu kupne pogodbe. Tozadavne ponudbe poslati na naslov Marja Smola pri Rakeku. 32650-20

Prodam

v bližini Pokljuk več sveta. Pripraven za zidanje. Naslov v vseh posl. Jutra. 33025-20

Trgovska hiša

V večjem industrijskem prostoru na trgu na Stajerskem se prodaja trgovska hiša z večjim lokalom in skladiščem ter trgovskim inventarjem in temu potrebnim stanovanjem z vrhom. Ponudbe na ozi. odd. Jutra pod značko »180«. 33024-20

Informacije

Beseda 1 din, davek 3 din, za sifro ali dajanje naslovov 5 din. Najmanjši znesek 20 din.

Avtoprevoznik

Selivne, prevoz raznovrstnega blaga izvršuje hitro in po solidni ceni Franc Kušar, Rožna dolina c. II, št. 39, telefon 3369. 32995-31

Lokali

Beseda 1 din, davek 3 din, za sifro ali dajanje naslovov 5 din. Najmanjši znesek 20 din.

Zagrebski buffet
odlična in dober promet, v ilici, izvrstno ičo, najlepše urejen, s portalo izlobo, v polnem obratu, s veliko prodajo alkoholnih pijač in restorana, prodamo za 30.000 din. Poslovna Pavlekovič, Zagreb, Illica 144. 33018-19

Gostilno v Zagrebu

prometno in dobro ičo, na najprometnejšem kraju pri tržnici in kolodvoru, prodamo s celokupnim, prekrasnim inventarjem, dvosobnim lokalom, kuhinjo, kletjo za 35.000 din. Poslovna Pavlekovič, Zagreb, Illica 144. 33018-19

Zagrebski buffet

s trafiko v bližini kolodvora, izvrstno ičo, prodamo s celokupnim, prekrasnim inventarjem, dvosobnim lokalom, portalo, kuhinjo, kletjo za 32.000 din. Poslovna Pavlekovič, Zagreb, Illica 144. 33020-19

Gostilno z ljudsko menzo

na najprometnejši poziciji v Zagrebu, dobro ičo, prodamo s celokupnim, prekrasnim inventarjem, dvosobnim lokalom, kuhinjo, kletjo za 19.000 din. Poslovna Pavlekovič, Zagreb, Illica 144. 33021-19

Garažo

ali kak drug zaprt prostor za avto iščem v bližini Zrinjskega ceste. Ponudbe na ozi. odd. Jutra pod »Obnova«. 33035-19

Manjši lokal

za mirno obrt, po možnosti z malo izlobo na ulico ali na dvorišče. Iščem preprost bližini kolodvora in stanovanja. Naslov v vseh posl. Jutra. 33026-19

V uveden lokal

telefon (center) prevzema prodajo, zastopstvo vaših predmetov, ev. sprejem družabnika (co) za nakup boljših rabljenih predmetov in vrednot. Tudi prodam. Ponudbe na ozi. odd. Jutra pod »Priložnost«. 32623-19

Stanovanja

Beseda 1 din, davek 3 din, za sifro ali dajanje naslovov 5 din. Najmanjši znesek 20 din.

Enosobno stanovanje

ali prazno sobo iščem v bližini poljanske ali Sv. Petra ceste. Ponudbe na ozi. odd. Jutra pod »Enosobno«. 33036-21a

Soba odda

Beseda 1 din, davek 3 din, za sifro ali dajanje naslovov 5 din. Najmanjši znesek 20 din.

Opremljena soba

s posebnim vdomom se odda solidni, stalni, starjši osebi. Strelška ul. 22, pritrjuje, ceno. 33044-23

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par, davek 3 din, za sifro ali dajanje naslovov 5 din, najmanjši znesek 17 din.

Opremljeno sobo

v bližini Bistvo, s souporabo kopalnice — iščem za takoj. Ponudbe na ozi. odd. Jutra pod »Soba 333«. 33053-23a

STROJI — DELAVCI

Univerzalni rezkalni stroji v teži od 1700 kg dobava iz skladišča v Milanu. Univerzalni rezkalni stroji od 800 kg in manj, dobava okrog 45 dni. Precizne stružne, lahke od 1000 in 1500 mm dobava januar 1941. Precizne stružnice — težke od 1000 do 3000 mm, dobava 2—3 mesecev. Revolverstružnice, težki sistem »Pitler«, dobava 30 do 60 dni. »Horizontal-vrtalno orodje« od 75 mm, dobava 5—6 mesecev. Revolverstružnice z razponom od 18 do 30 mm, dobava okrog 30 dni. Električni vrtilni stroji, dobava iz skladišča v Milanu itd. Električni varilni aparati, elektrode, material za autogeno varenje itd. »INTAG« — Beograd, ZADARSKA 2 — Tel. 20.210 Zastopnik za Slovenijo: Anton A. Sneyden, Ljubljana, Hotel Slon.

dr. Janeza Plečnika

bo opravljena sv. maša v soboto 14. dec. ob 8. uri pri sv. Petru.

Dopisi

Vsaka beseda 2 din; davek 1 din; za dajanje naslovov 5 din; najmanjši znesek 20 din.

Dama z Vičal

Nedeljo zamudil, čakajte isostam četrtek 15. ura. Lovce. 33048-24

Dragocenosti

Beseda 1 din, davek 3 din, za sifro ali dajanje naslovov 5 din. Najmanjši znesek 20 din.

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah CERNE — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica.

Vsakovrstno zlato, briljante

in srebro kupuje po najvišjih cenah A. BOŽIC, Ljubljana, Franciškan ska ul. 3. 238-30

Sadje

Jabolka obrana, zimska, gambove, bobovec in druge dobre trzno vrste razpolaga Čehner Henrik trgovec, Libelice, Koroško. 32472-34

Razno

Otomane

Imamo zopet v veliki izbiri na zalogi po zelo konkurenčni ceni. tapetništvo E. Zakrajšek, Miklošičeva 34.

Od Vas je

visno, da imate obleko vedno kot novo zato jo pustite redno kemično čistiti ali barvati v tovarni JOS. REICH, Ljubljana

Poljanski nasip 4-6

Pratca svetilnic

PREMOG

KOKS — DRVA audi

I. Pogačnik

BOHORICEVA 6 Telefon 20-56 Postrežna orežnih

Strojno podjetje

Ing. Borštner Ljubljana, Sv. Jerneja alica 18 izdeluje VODNE TURBINE žage, mlinske, transmisije, dvigala itd.

OTOMANE

v veliko izbiri kupite ugodno pri R. RADOVAN tapetnik

Mestni trg 13.

Lepa nevesta pripoveduje, kako je našla

LEPOTO IN SREČO

»Še pred mesecem dni sem bila, neznatna in neprivlačna« pravi gospa G...

»S 25 leti sem se začela bati, da bom obsejala. Mnogo sem hodila po plesih, a moški, tako je kazalo, me niso opazili. Neka teljica, ki se je bila šele pred kratki, poročila in ki je bila mlajša od mene mi je razpovedala: »Če hočeš da se ti bodo divili moški, moraš predvsem imeti svežo čisto kožo in lepo polt. Poizkusi tale prenestljivi recept za lepoto...« In danes mi vlado pravi, da ga je nima več, de kličko stoji in izlede natone privlači. Glejte kako sem ravnala: vsako noč sem uporabljala rožnato kremo Tokalon, hranila kožo, ki se je izločala neke dermatološke bolezni. Ta krema hrani in belilo, ne mačno kremo Tokalon. V nekaj dneh je moja koža napravila svežo, čisto in velurno gladko. Poizkusi jo pore, zajedat in naračunajte si to!«

Ali »AS« moški smatrajo za privlačno, za poljivo? Če ne potem se danes pokrite, da oglestate svojo kožo, da svoj polt daste na vega življenja in privlačnosti s kremo Tokalon za hrano kože. Ne zamenjajte kremo Tokalon s navadnim kremami za obraz, ki vsebujejo nikakih življenjskih elementov »rano kožo«.

BREZPLAČNI VZOREC: Vsak čitatelj tega lista more dobiti zelo okusno kaseto — kremo Tokalon (rožne ali bele barve) ter puder Tokalon različnih nijans. Pošljite Din 5.— v poštini znamkah za poštino, omo in druge stroške na naslov Hinko Mayer i drug, Odio 9-H, Zagreb, Praška ul. 6.

Dobiva se v vseh strokovnih trgovinah.

ALCOSA

Zahtevajte povsod britvico

ALCOSA

ALCOSA

ALCOSA

ALCOSA

ALCOSA

ALCOSA

ALCOSA

ALCOSA

ALCOSA

ALCOSA